

використано вузькооб'ємні мелодичні ходи (у межах пентатоніки), які переносять слухача у сферу татарського середовища.

Між восьмою та дев'ятою тирадами інструментальна перегра побудована на акордах, що виконуються правою рукою із одночасною поступеневою мелодійною грою знизу вгору. Таке різноманітне звучання посилює сприйняття словесного тексту. Дев'ята і десята тиради з'єднані інструментальною перегрою, в основу якої покладено два контрастні мотиви. На фоні квінтового звучання (ліва рука) присутнє чергування двох звуків у межах кварта. Такий звуковий симбіоз характеризує діалог між Голотою і татариним. До речі, цей прийом уже використовувався в інструментальній передрі між п'ятою, шостою і сьомою тирадами. Між десятою і одинадцятою тирадами звучить інструментальна перегра, побудована на глісандуючому низхідному звукоряді, який героїзує мужність козака Голоти.

Між тринадцятою та чотирнадцятою тирадами звучить інструментальна перегра, побудована на арпеджіюваних акордах, обрамлених октавними ходами з мелізматичними аплікаціями. Виконавець досягає кульмінаційної зони завдяки наростанню динаміки, прискоренню темпу та урізноманітненню мелодичної орнаментиці (тремоло, тремолянд, арпеджіато, глісандо, мелізми). Таким чином, імпровізаційні інструментальні перегри в думі «Козак Голота» у виконанні бандуриста Дмитра Губ'яка відіграють не лише інтерлюдійну функцію, а й мають смислове та образне навантаження. Вони змальовують фон поля Килиїмського, яким мандрує козак Голота, а також створюють характеристики головних персонажів епічного твору — козака Голоти, татарина і татарки. Саме це є однією із основних ознак епічного твору.

І. Донченко

КРОСКУЛЬТУРНІ ВИМІРИ ЗВУКОВОЇ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ ГІТАРИ У ВИКОНАВСЬКІЙ ТВОРЧОСТІ СЮЕФЕЙ ЯН

I. Donchenko

CROSS-CULTURAL DIMENSIONS OF GUITAR SOUND INTERPRETATION IN THE PERFORMING ART OF XUEFEI YANG

У ХХ–ХХІ ст. гітара дедалі активніше показує себе у світовому музичному просторі як інструмент міжкультурного діалогу, виходячи за межі консервативного європейського академічного канону. Особливого значення набуває діяльність виконавців і композиторів, які не лише репрезентують національні традиції свого культурного регіону, а й формують нові смислові горизонти інструментального звучання. У цьому контексті виняткове місце посідає постать Сюефей Ян (Xuefei Yang) як першої китайської гітаристки, котра здобула міжнародне визнання і побудувала кар'єру на перетині культур Сходу і Заходу.

Її біографічна траєкторія, що зумовила формування особливої виконавської ідентичності, будується від навчання в Пекіні до професійного становлення у Великій Британії. Артистка виступає на провідних сценах світу, активно співпрацює з оркестрами, реалізує фестивалі та освітні ініціативи, а також системно популяризує китайську музичну спадщину в академічному гітарному середовищі. Принциповим є те, що мисткиня не обмежує свою діяльність концертною практикою, а через записи, інтерв'ю, кураторські проекти послідовно вибудовує образ гітари як універсального інструмента культурної комунікації.

Семантика гітарного звуку у творчості Сюефей Ян формується передусім через особливе трактування тембру як носія культурної пам'яті. У її інтерпретаціях звук не зводиться до функції мелодико-гармонічного елемента, він постає як інтонаційний знак, здатний транслювати специфічні образи китайської традиції. Включення до репертуару транскрипцій народних мелодій, старовинної поетичної лірики, а також сучасних композицій, що ґрунтуються на пентатонічній інтонаційності, змінює сам характер звучання інструмента. Гітара набуває рис, притаманних китайським щипковим інструментам (піпа, гуцінь), — прозорості, делікатної артикуляційної пластики, підкресленої уваги до затухання звуку.

Східні виміри у виконавській практиці Сюефей Ян проявляються в кількох аспектах. По-перше, у домінуванні мікродинамічних градацій, де особливої ваги набуває фаза затихання, «післязвуччя» ноти. По-друге, у стриманості жесту та концентрації на внутрішній напрузі звукової події. По-третє, у формуванні програм, побудованих як культурний наратив, у якому твори європейської традиції співіснують із китайськими композиціями не за принципом контрасту, а як взаємоповнюючі смислові пласти. Характерною рисою її стилю є поєднання академічної точності з тембровою м'якістю та особливою увагою до «природного кольору» інструмента. У публічних висловлюваннях гітаристка наголошує на важливості збереження органічності звучання навіть у великих концертних просторах, що свідчить про її усвідомлення тембру як носія автентичного змісту. Така позиція формує нову виконавську парадигму, у якій техніка підпорядковується не демонстрації віртуозності, а розкриттю внутрішньої семантики звуку.

Екстраполяція східних вимірів у творчості Сюефей Ян здійснюється через системну популяризацію китайської музики у світовому просторі: створення тематичних альбомів, що репрезентують історичну тяглість китайської культури, ініціювання виконання нових творів, а також участь у міжнародних фестивалях як художньої керівниці. У такий спосіб гітара перетворюється на інструмент культурної репрезентації, а виконавиця — на активного суб'єкта формування глобального музичного дискурсу.

Отже, семантика гітарного звуку у виконавській творчості Сюефей Ян визначається синтезом європейської інструментальної традиції та китайської інтонаційної естетики. Її інтерпретація демонструє, що східні виміри можуть проявлятися не лише у виборі репертуару, а й у самому способі слухання, артикуляції та переживання звуку. Саме в цьому полягає внесок артистки до сучасного гітарного мистецтва, зумовлений розширенням смислового поля інструмента й затвердженням гітари як каталізатору транскультурної комунікації.

Се Пен

ВОКАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ КИТАЙСЬКИХ СПІВАКІВ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ МИСТЕЦЬКОМУ ПРОСТОРИ ПОЧ. ХХІ СТ.

Se Pen

VOCAL AND PERFORMING ACTIVITIES OF CHINESE SINGERS IN THE EUROPEAN ARTISTIC SPACE OF THE EARLY 21ST CENTURY

Академічне вокально-виконавське мистецтво є унікальним явищем музичної культури, визначним проявом духовності, у якому фокусується багатогранний творчий досвід, національні музичні надбання і креативний потенціал багатьох